

(يېشى 1 - بەتتە)

بىرىنچى، شىنجاڭنىڭ ئەمگەك ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ئاساسىي ئەھۋالى

شىنجاڭ جۇڭگونىڭ غەربىي شىمال چېگرا رايونىغا جايلاشقان، ئۇزاقتىن بۇيان، تارىخ ۋە تەبىئەت قاتارلىق ئامىللارنىڭ تەسىرىگە ئۇچراپ، تەرەققىياتى نىسبەتەن ئارقىدا قالغان، نامرات نوپۇس بىرقەدەر كۆپ. بولۇپمۇ جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ئۇچ ۋىلايەت، بىر ئوبلاست (خوتەن ۋىلايىتى، قەشقەر ۋىلايىتى، ئاقسۇ ۋىلايىتى، قەزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى)نىڭ ئېكولوگىيەلىك مۇ-ھىتى ناچار، ئىقتىسادىي ئاساسى ئاجىز، ئىشقا ئورۇنلاش-تۇرۇش بويىچە كۆتۈرۈش ئىقتىدارى ئېغىر دەرىجىدە يې-تەرسىز بولۇپ، دۆلەت بېكىتكەن ئېغىر نامرات رايون. ئۇنىڭ ئۈستىگە، ئۇزاقتىن بۇيان زوراۋان - تېررورچى كۈچلەر، مىللىي بۆلگۈنچى كۈچلەر، دىنىي ئەسەبىي كۈچلەر «ئاخىرەتنى خۇدا يۈتكەن» «دىنىي قائىدە دۆلەت قانۇنىدىن ئۈستۈن تۇرىدۇ»نى تەرغىب قىلىپ، كەڭ ئاممىنى دۆلەت ئورتاق تىل - يېزىقىنى ئۆگىنىشكە قارشى تۇرۇشقا، زامانىۋى ئىلىم - پەن بىلىملىرىنى چەتكە قېقىشقا، ئىشقا ئورۇنلىشىش ماھارىتىنى ئۆگىنىش، ئىگە-لەش، ئىقتىسادىي شارائىتنى ياخشىلاش، ئۆزىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈشنى رەت قىلىشقا قۇترىد-تىپ، بىر قىسىم ئاممىنىڭ ئىدىيەۋى قارىشىنىڭ قالاتق، مەدەنىيەت سەۋىيەسىنىڭ تۆۋەن، ئىشقا ئورۇنلىشىش ئىق-تىدارىنىڭ يېتەرسىز، ئىشقا ئورۇنلىشىش نىسبىتىنىڭ بىر-قەدەر تۆۋەن، كىرىمىنىڭ ئىنتايىن چەكلىك بولۇشى، تۇرمۇشنىڭ ئۇزاققىچە نامرات ھالەتكە چۈشۈپ قېلىشىنى كەلتۈرۈپ چىقاردى .

ئەمگەك ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنىڭ ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئەمگەك ئىشقا ئورۇنلى-شىشى ھوقۇق - مەنپەئىتىنى كاپالەتلەندۈرۈش، خەلق تۇرمۇشىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ۋە ياخشىلاش، جەمئى-يەتنىڭ ئىناقلىقى، مۇقىملىقىنى ئىلگىرى سۈرۈشنىكى ئەھ-مىيىتى مۇھىم، زور . بولۇپمۇ 2012 - يىلى جۇڭگو كوممۇ-نىستىك پارتىيەسى 18 - قورۇلتىيىدىن بۇيان، شىنجاڭ ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ئارقىلىق خەلققە نەپ يەتكۈزۈش قۇرۇلۇشىنى زور كۈچ بىلەن يولغا قويۇپ، ئىشقا ئورۇند-لاشتۇرۇش بويىچە تەربىيەلەش سالىمىقنى سىجىل زورايد-تىپ، ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش يوللىرىنى پائال كېڭەيتىپ، ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش سىغىمچانلىقىنى ئۈنۈملۈك كېڭەي-تىپ، ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ۋەزىيىتىنى سىجىل ياخشىلە-دى، ھەر مىللەت ئاممىنىڭ كىرىم سەۋىيەسى ئۈزلۈكسىز ئۆسۈپ، تۇرمۇش سۈپىتى بارغانسېرى يۇقىرىلاپ، ئېرىد-شىش تۇيغۇسى، بەخت تۇيغۇسى، بىخەتەرلىك تۇيغۇسى كۆرۈنەرلىك كۈچەيدى .

سىياسەت سىستېمىسىنى يەنىمۇ تاكامۇللاشتۇردى . يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، شىنجاڭ دۆلەتنىڭ ئىشقا ئورۇند-لاشتۇرۇشىنى مۇقەبالاشتۇرۇش، ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش تەدبىر - ئورۇنلاشتۇرمىلىرىنى ئىزچىل-لاشتۇرۇپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، خەلقنىڭ ساداسغا ئۇيغۇند-لىشىپ ھەم ئۆز ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە كومىتېتى ئاپتونوم را-يونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش، ئە-گىلىك تىكلەش خىزمىتىنى يەنىمۇ ئىلگىرى سۈرۈش توغ-رىسىدىكى پىكرى» «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ھازىرقى ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىللىك ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش، ئىگىلىك تىكلەش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش توغرىسىدىكى يولغا قويۇش پىكرى» «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ {13 - بەش يىل،لىق ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشنى ئىلگىرى

(يېشى 1-بەتتە)

شەھەر - بازار ئاھالىلىرىنىڭ ئىلكىدىكى كىشى بېشى كە-رىمى 23 مىڭ 200 يۈەندىن كۆپىيىپ 34 مىڭ 700 يۈەنگە يەتتى، يېزا ئاھالىلىرىنىڭ ئىلكىدىكى كىشى بېشى كىرىمى 8724 يۈەندىن كۆپىيىپ 13 مىڭ 100 يۈەنگە يەتتى. يېڭى تىپتىكى تاجىسمان ۋىرۇسۇلۇق ئۆپكە ياللىۋ-غى يۇقۇمى ئېلىپ كەلگەن پايدىسىز تەسىرگە قارىتا، شىنجاڭ يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىش - تىزگىنلەش ۋە ئىقتىساد، جەمئىيەت تەرەققىياتىنى بىرتۇتاش پىلانلاپ ئالغا سىلجىتتى. ئاق تاشلىق كىتابتا مۇنداق دېيىلدى: 2020 - يىلى 6 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر، پۈتۈن شىنجاڭ بويىچە كارخانىلارنىڭ كۈتۈنۈش، ئىشسىز-

2020 - يىل 9 - ئاينىڭ 18 - كۈنى جۈمە

شىنجاڭنىڭ ئەمگەك ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش كاپالىتى

مائارىپى، تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ باسقۇچى مائارىپى، ئالىي مائارىپى، كەسپىي مائارىپىنىڭ ھەممىسى تارىخىي ئەڭ يۇقىرى سەۋىيەگە يەتتى. 2019 - يىلى، ئادەتتىكى ئالىي مائارىپ بويىچە مەكتەپتە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچى 453 مىڭ 800 بولۇپ، 2014 - يىلىدىكىدىن 146 مىڭ 200 ئوقۇغۇچى كۆپەيدى؛ ئوتتۇرا دەرىجىلىك مائارىپ بويى-چە مەكتەپتە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچى 1 مىليون 843 مىڭ 600 بولۇپ، 2014 - يىلىدىكىدىن 147 مىڭ 600 ئوقۇغۇ-چى كۆپەيدى. ئىشقا ئورۇنلىشىش ماھارىتى بويىچە تەر-بىيەلەشنى قانات يايدۇرۇش ئارقىلىق، يېڭى دەۋرنىڭ بىلىم تىپىدىكى، ماھارەت تىپىدىكى، يېڭىلىق يارىتىش تى-پىدىكى ئەمگەكچىلەر چوڭ قوشۇننى تەربىيەلەپ يېتىش-تۇردى. ئىستاتىستىكا قىلىنىشىچە، 2014 - يىلىدىن 2019 - يىلىغىچە، پۈتۈن شىنجاڭدا يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن شەھەر، يېزىلاردىكى تۈرلۈك ئەمگەكچىلەردىن 1 مىليون 288 مىڭ ئادەم قېتىم تەربىيەلەنگەن، بۇنىڭ ئىچىدە، جە-نۇبىي شىنجاڭ رايونىدا يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 451 مىڭ 400 ئادەم قېتىم تەربىيەلەنگەن. تەربىيەلەشكە قاتناشقاند-لار ئاز دېگەندىمۇ بىر تۈرلۈك ئىشقا ئورۇنلىشىش ماھا-لارنى ئىگىلىگەن، مۇتلەق كۆپ ساندىكىلىرى كەسپىي سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى، كەسپىي ماھارەت دەرىجە گۇ-ۋاھنامىسى ياكى مەخسۇس تۈردىكى كەسپىي ئىقتىدار گۇ-ۋاھنامىسى ئېلىپ، مۇقىم ئىشقا ئورۇنلاشقان.

ئاھالىلەر ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ كىرىمىنى پۇختا قەدەمدە ئاشۇردى. 2014 - يىلىدىن 2019 - يىلىغى-چە، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىدىكى شەھەر - بازار ئاھالىلىرىنىڭ ئىلكىدىكى كىشى بېشى كىرىمى 23 مىڭ 200 يۈەندىن كۆپىيىپ 34 مىڭ 700 يۈەنگە يېتىپ، يىلىغا %8.6 نامىي ئاشتى، يېزا ئاھالىلىرىنىڭ ئىلكىدىكى كىشى بېشى كىرىمى 8724 يۈەندىن كۆپىيىپ 13 مىڭ 100 يۈەنگە يېتىپ، يىلىغا %8.9 نامىي ئاشتى؛ شىنجاڭ ئىش-لەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۇەنىدىكى شەھەر - بازار ئا-ئاھالىلىرىنىڭ ئىلكىدىكى كىشى بېشى كىرىمى 27 مىڭ 600 يۈەندىن كۆپىيىپ 40 مىڭ 700 يۈەنگە يېتىپ، يىلىغا %8.5 نامىي ئاشتى، ليەندۇي ئاھالىلىرىنىڭ ئىلكىدىكى كىشى بېشى كىرىمى 13 مىڭ 900 يۈەندىن كۆپىيىپ 22 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، يىلىغا %9.9 نامىي ئاشتى. پۈتۈن شىنجاڭ بويىچە شەھەر - بازارلاردىكى خۇسۇسىي ئىگىلىكتىن باشقا ئورۇنلاردا ئىشقا ئورۇنلاشقانلارنىڭ يىللىق ئوتتۇ-رىچە ماائاشى 53 مىڭ 500 يۈەندىن كۆپىيىپ 79 مىڭ 400 يۈەنگە يېتىپ، يىلىغا %8.4 ئاشتى؛ شەھەر - بازارلاردى-كى خۇسۇسىي ئىگىلىكتىكى ئورۇنلاردا ئىشقا ئورۇنلاش-قانلارنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە ماائاشى 36 مىڭ 200 يۈەندىن كۆپىيىپ 45 مىڭ 900 يۈەنگە يېتىپ، يىلىغا %5.4 ئاشتى. 2018 - يىلىدىن 2019 - يىلىغىچە، جەنۇبىي شىنجاڭ رايونى ھەم بىڭتۇەندىكى تۆت ئېغىر نامرات تۇەن - چاڭدىكى ئارخىپ تۇرغۇزۇلۇپ كارتا بېجىرىلد-گەن نامرات ئائىلىلەردىكى 155 مىڭ ئەمگەك كۈچى يۆت-كىلىپ ئىشقا ئورۇنلاشتى ھەم نامراتلىقتىن قۇتۇلدى .

پاكت شۇنى چۈشەندۈردىكى، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، شىنجاڭنىڭ ئەمگەك ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش كاپا-لىتى خىزمىتى كۆرۈنەرلىك نەتىجە - ئۈنۈمگە ئېرىشىپ، ئومۇمىي ۋەزىيەت ياخشى بولدى. لېكىن شۇنىمۇ كۆرۈش كېرەكىكى، ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئاساسى ئاجىز بولۇش، يېزا ئارتۇق ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ سانى كۆپ بولۇش، ئىشقا ئورۇنلىشىش ماھارىتى سەۋىيەسى تۆۋەن بولۇش قاتارلىق قىيىنچىلىق ۋە خىرىسقا دۇچ كېلىۋاتە-

دۇ . يەنىمۇ ئىلگىرلىگەن ھالدا كەسىپ قۇرۇلمىسىنى ئە-لالاشتۇرۇش، ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈ-رۈپ، ئىدىيەۋى قارىشىنى ئۆزگەرتىش شىنجاڭنىڭ ئەمگەك ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشىنى ھەل قىلىشتىكى بىر تۈرلۈك ئۇزاق مۇددەتلىك ۋەزىپە.

ئىككىنچى، ئاكتىپ ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش سىياسىتىنى زور كۈچ بىلەن يولغا قويدى
يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، شىنجاڭ ئىشقا ئورۇنلاش-تۇرۇشىنى كېڭەيتىشكە پايدىلىق ئىقتىساد، جەمئىيەت تە-رەققىيات ئىستراتېگىيەسىنى تۈزۈش، يولغا قويۇشقا تېخى-مۇ ئەھمىيەت بېرىپ، تۈرلۈك ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشنى ئىلگىرى سۈرۈش سىياسەتلىرىنى ۋاقتىدا تاكامۇللاشتۇ-رۇپ، مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئەمگەكچىلەرنىڭ مۇقىم ئىشقا ئورۇنلىشىشى، سىجىل ئىشقا ئورۇنلىشىشى، ئۇزاق مۇددەتلىك ئىشقا ئورۇنلىشىشىنى تىرىشىپ ئىشقا ئاشۇردى .

كەسىپ قۇرۇلمىسىنى ئەلالاشتۇرۇپ ئىشقا ئورۇند-لاشتۇرۇش سىغىمچانلىقىنى كېڭەيتتى. «بىر بەلباغ، بىر يول» قۇرۇلۇشى پۇرسىتىنى چىڭ تۇتۇپ، كۆپ مەنبە-لىك كەسىپ سىستېمىسىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ھەم كاپە-تال، تېخنىكا ۋە بىلىم زىچ توپلاشقان ئىلغار باسىمچىلىق ۋە يېڭىدىن گۈللىنىۋاتقان كەسىپلەرنى تەرەققىي قىلدۇ-رۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ، ھەم توقۇمىچىلىق، كىيىم - كېچەك، ئىستېمال، ئېلېكترون، ئاياغ - باش كىيىم، چامدان - سومكا قاتارلىق ئەمگەك كۆجۈملەشكەن كە-سىپلەرنى، شۇنداقلا ئېلېكترونلۇق سودا ئىشلىرى، مەدە-نىيەت ئىجادىيىتى، پۈتۈن رايون ساياھىتى، ساغلاملىق - كۈتۈنۈش قاتارلىق زامانىۋى مۇلازىمەت كەسىپلىرىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، ئىشقا ئورۇنلاشتۇ-رۇش بوشلۇقىنى كۈچەپ كېڭەيتىپ، ئىشقا ئورۇنلاشتۇ-رۇش كۆلىمىنى كېڭەيتتى. 2012 - يىلى قۇرۇلغان شىنجاڭ شەرقىي جۇڭغار ئىقتىساد - تېخنىكا تەرەققىيات رايونى مەۋقەنى بايلىق ئەۋزەللىكىنى ئايانلدۇرۇشقا قويۇپ، يېڭى ماتېرىيال، يېڭى ئېنېرگىيە قاتارلىق ئالتە چوڭ كە-سىپنى زور كۈچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇپ، 2019 - يىلد-نىڭ ئاخىرىغا قەدەر، 80 مىڭدىن ئارتۇق ئادەمنى قوبۇل قىلىپ ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى. 2014 - يىلىدىن بۇيان، دۆلەت شىنجاڭنىڭ توقۇمىچىلىق كەسىپنىڭ تەرەققىياتىنى زور كۈچ بىلەن قوللدى، پەقەت 2017 - يىلىدىن 2019 - يىلىغىچە، پۈتۈن شىنجاڭنىڭ توقۇمىچىلىق، كىيىم - كېچەك كەسىپىدە يېڭىدىن 350 مىڭ ئادەم ئىشقا ئورۇنلاشتى . قەشقەر ۋىلايىتى يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاش، ئېلېكترون مەھسۇلاتلىرىنى قۇراشتۇرۇش قاتارلىق كەسىپلەرنى نۇقتىلىق تەرەققىي قىلدۇرۇپ، پائال تۈردە ئالاقىدار كارخانىلارنى باغچە رايونىدا ما-كانلىشىشقا جەلپ قىلدى ۋە يېتىلدۈردى ھەم يېزا - كەنت ئىشلەپچىقىرىش سېخلىرىغىچە ئۇزارتتى. 2019 - يى-لىنىڭ ئاخىرىغا قەدەر، بۇ ۋىلايەتتە يېزا ئىگىلىك قوشۇم-چە مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاش كارخانىسىدىن 210ى بار بولۇپ، 16 مىڭ 700 ئادەمنى قوبۇل قىلىپ ئىشقا ئورۇند-لاشتۇردى، تۈرلۈك باغچە رايونلىرىغا ماكانلاشقان سانائەت كارخانىسى 1406 بولۇپ، 84 مىڭ 100 ئا-دەمنى قوبۇل قىلىپ ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى. ئاقسۇ ۋىلايىتى ئىشلەپچىقىرىش بىلەن ئوقۇتۇشنىڭ يۇغۇ-رلۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، توقۇمىچىلىق، كىيىم - كېچەك كارخانىلىرى بىلەن كەسپىي مەكتەپلەرنىڭ بىرلىشىپ مەكتەپ باشقۇرۇشىغا تۈرتكە بولۇپ، 32 مىڭ 400 كىشىنىڭ ئىشقا ئورۇنلىشىشىغا تۈرتكە بولدى .

(ئاخىرى 6 - بەتتە)

جۇڭگو ھۆكۈمىتى باشتىن - ئاخىر ئادەمنى ئاساس قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، خەلقئارا ئەمگەكچىلەر تەشكىلاتى-نىڭ تەشەببۇسىغا ئاكتىپ ئاۋاز قوشتى. ئاق تاشلىق كىتابتا مۇنداق دېيىلدى: شىنجاڭ دۆلەتنىڭ ئالاقىدار سىياسەت، تەدبىرلىرىنى قاتتىق ئىجرا قىلىپ، خەلقئارا ئەمگەكچىلەر ۋە كىشىلىك ھوقۇق ئۆلچىمىنى پائال ئەمەلىيەتتە كۆرسىتىپ، ئەڭ زور دەرىجىدە ھەر مىللەت ئاممىنىڭ ئەمگەك ھوقۇقىدىن تولۇق بەھرىد-مەن بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىپ، تېخىمۇ يۇقىرى قانالام ۋە تېخىمۇ كەڭ مەنىدىن ياشاش ھوقۇقى ۋە تەرەققىيات ھوقۇقىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن پۇختا ئاساس سالدى.

لىق، ئىشتا يارىلىنىشتىن ئىبارەت ئۇچ تۈرلۈك ئىجتى-مائىي سۇغۇرتا ھەقتى جەمئىي 7 مىليارد 553 مىليون يۈەن كېمەيتىلدى، كەچۈرۈم قىلىندى؛ 552 مىڭ 400 كىشى 1 مىليارد 695 مىليون يۈەن تۈرلۈك ئىشقا ئو-رۇنلىشىش ياردەم تولۇقلىمىسىدىن بەھرىمەن بولدى؛ شەھەر - بازارلاردا 339 مىڭ 700 كىشىنىڭ يېڭىدىن ئىشقا ئورۇنلىشىشى ئىشقا ئاشتى، 41 مىڭ 800 كىشى يېڭىدىن ئىگىلىك تىكلەپ، 69 مىڭ 500 كىشىنىڭ ئىشقا ئورۇنلىشىشىغا تۈرتكە بولدى، ئىشقا ئورۇنلىشىشى قىيىن بولغان 31 مىڭ 600 كىشىنىڭ ئىشقا ئورۇنلىشىشى ئىشقا ئاشتى.

ئاق تاشلىق كىتابتا مۇنداق تەكىتلەندى: شىنجاڭ